



Haarlem

Gemeente Haarlem

Mr. B.B. Schneiders

Burgemeester van Haarlem

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Bestuur

Datum 4 oktober 2013
kenmerk 2013/422977/VVH
Contactpersoon Silvana van Doorne-Jurada
Doorkiesnummer 023-511 5054
Onderwerp Voortgang aanpak criminele jeugdgroep Schalkwijk
Bijlage 1

Geachte leden van de Commissie Bestuur,

Middels deze brief informeer ik u over de voortgang van de integrale aanpak van de criminele jeugdgroep Schalkwijk.

Deze criminele jeugdgroep zorgt al langere tijd voor overlast en criminaliteit in Schalkwijk. Onder regie van de gemeente Haarlem en in samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie, reclasseringsorganisaties, het Veiligheidshuis Kennemerland en welzijnsorganisaties wordt sinds januari 2013 intensief ingezet op de integrale aanpak van de 25 harde kern leden van deze jeugdgroep.

De aanpak is gericht op de groep, het individu, het gezin en het (fysieke) domein. Daarbij is zoveel mogelijk sprake van maatwerk. Alle 25 leden zijn in de periode maart tot en met mei 2013 persoonlijk geïnformeerd over hun aanwezigheid in de criminele jeugdgroep.

De aanpak wordt in ieder geval tot en met mei 2014 gemonitord om daadwerkelijk te kunnen beoordelen of de door de driehoek geformuleerde doelstellingen behaald zijn, samengevat inhoudende:

1. dat 60% van de 25 leden van deze jeugdgroep geen nieuwe strafbare feiten meer plegen en/of overlast veroorzaken, en wel binnen één jaar nadat de leden geïnformeerd zijn over hun aanwezigheid in de top 25.
2. dat de geregistreerde overlast die deze jeugdgroep veroorzaakt, wordt gereduceerd met 20% van de meldingen ten opzichte van het huidige aantal meldingen.
3. dat de negatieve impact van deze jeugdgroep op Schalkwijk afneemt en dat de subjectieve veiligheidsgevoelens stijgen met 10%, te meten via het (jaarlijkse) Omnibusonderzoek;
4. dat wordt voorkomen dat nieuwe personen zich bij deze criminele jeugdgroep aansluiten en/of een nieuwe criminele jeugdgroep ontstaat.
5. dat een beter toekomstperspectief voor de eventuele (jongere) broertjes en/of zusjes van deze 25 individuen wordt gerealiseerd, zodat wordt voorkomen dat ook zij strafbare feiten gaan plegen. Per individu (25 in totaal) wordt een plan van aanpak opgesteld, welke is afgestemd met ketenpartners (o.a. straf- en zorgpartners, onderwijs), met een aanbod voor opvoedondersteuning.



Hierna wordt ingegaan op:

- de resultaten op de overlast- en criminaliteitscijfers in Schalkwijk;
- de resultaten op de veiligheidsbeleving;
- de resultaten op het voorkomen van nieuwe aanwas;
- de resultaten op de persoonsgerichte aanpak, de gezinsaanpak, de groepsaanpak en de domeingerichte (fysieke) aanpak;
- de aandachtspunten 4^e kwartaal 2013.

II. Resultaten overlast- en criminaliteitscijfers Schalkwijk

De politie heeft een aantal analyses gemaakt van in Schalkwijk gepleegde incidenten in 2012 en 2013, verdeeld over diverse leeftijdscategorieën. Daarbij is gekeken naar de volgende High Impact Crimes: overvallen, straatroof, woninginbraken, diefstal vanuit personenauto en geweld/mishandeling (hierna te noemen HIC's).

Algemeen beeld Schalkwijk:

- De HIC's in Schalkwijk gepleegd door personen in de leeftijdscategorie 18 t/m 24 jaar, zijn ten opzichte van vorig jaar gedaald met circa 15%.¹
- De HIC's in Schalkwijk gepleegd door personen in de leeftijdscategorie 35 t/m 44 jaar zijn ten opzichte van vorige gedaald met circa 46%.
- De HIC's in Schalkwijk, waarvan de politie weet dat ze gepleegd zijn door personen in de leeftijdscategorie 18 t/m 24 jaar én woonachtig zijn in Schalkwijk, is gedaald met circa 7 %.
- De politie geeft aan dat veel incidenten in Schalkwijk gepleegd worden door personen in de leeftijdscategorie 18 t/m 24 jaar die buiten Schalkwijk woonachtig zijn.

Specifiek beeld leden criminele jeugdgroep:

Uit informatie op individueel niveau is op te maken dat sinds 1 januari 2013:

- 14 van de 25 jongeren géén politiecontacten hebben gehad.
- 11 van de 25 jongeren wél politiecontacten hebben gehad. Deze contacten variëren van verkeercontroles tot woninginbraken.²

Ten aanzien van doelstelling 1 kan voorlopig kan worden gesteld dat 56% van de 25 leden van deze jeugdgroep niet te relateren is aan overlast en/of strafbare feiten.

Ten aanzien van doelstelling 2 kan nog geen uitspraak worden gedaan omtrent het percentage overlastmeldingen jeugd waarvoor de criminele jeugdgroep verantwoordelijk voor is. Van de 11 jongeren die wél politiecontacten hebben gehad, zijn er 3 die vooralsnog gelinkt kunnen worden aan in totaal 4 meldingen jeugdoverlast.³

III. Resultaten veiligheidsbeleving

Het Omnibusonderzoek vindt doorgaans plaats in het 4^e kwartaal (november/december). Het Omnibusonderzoek 2013 is echter nog niet beschikbaar. Daarentegen hebben in het 1^e en in het 2^e kwartaal metingen onder het Digipanel Haarlem plaatsgevonden.

¹ Niet ieder persoon in deze leeftijdscategorie is lid van de Top 25.

² Als het gaat om politiecontact is hierin geen onderscheid gemaakt tussen een misdrijf of een overtreding. Het gaat om een politiecontact in heel Nederland.

³ In het 1^e kwartaal 2013 zijn er 73 meldingen jeugdoverlast bij de politie binnengekomen die betrekking hebben op Schalkwijk en in het 2^e kwartaal 2013 81 meldingen (totaal: 154).



De uitkomsten zijn samengevat als volgt:

- Bijna 1 op de 3 panelleden uit Schalkwijk geeft bij de 2^e meting aan dat overlast van groepen jongeren 'vaak' voorkomt (30%). Bij de 1^e meting in was dit vergelijkbaar (29%).
- Van alle panelleden uit Haarlem vindt 18% dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt. Dit was 19% bij de 1^e meting.
- Ruim 2/3^e van de panelleden uit Schalkwijk geeft aan dat men zich in de eigen woonbuurt (zeer) veilig voelt. Dit percentage verschilt nauwelijks van de 1^e meting.

Ten aanzien van doelstelling 3 kan voorlopig worden gesteld dat de door inwoners van Schalkwijk ervaren jongerenoverlast tamelijk stabiel is en dat er vooralsnog geen sprake is van een verbetering van de veiligheidsgevoelens.

III. Resultaten nieuwe aanwas

De politie gaat mede in het kader van de totstandkoming van de nieuwe shortlustrapportage (4^e kwartaal 2013) na in hoeverre er sprake is van een criminele jeugdgroep en in hoeverre de samenstelling al dan niet veranderd en/of hetzelfde is gebleven.

Ten aanzien van doelstelling 4 kan vooralsnog geen uitspraak worden gedaan.

IV. Resultaten persoonsgerichte aanpak

De persoonsgerichte aanpak wordt vormgegeven in het operationeel team, met aandacht voor regiehouderschap, huisvesting, dagbesteding, inkomen en de politie- en justitiecontacten per individu. Per individu (25 in totaal) is een plan van aanpak op maat gemaakt.

De resultaten van de persoonsgerichte aanpak zijn op individueel niveau vooralsnog als volgt:

o Regiehouderschap:

In de gevallen waarbij er geen sprake is van een gedwongen kader heeft de gemeente in samenwerking met de politie de regierol. Dat is het geval bij 9 jongeren. Daarvan hebben er 5 vrijwillig hulp gezocht en/of geaccepteerd. De overige 4 jongeren willen echter geen enkele vorm van hulp en/of ondersteuning, terwijl zij zich negatief opstellen. Bij 16 jongeren is er sprake van een gedwongen kader. Daarvan ligt in 4 gevallen de regie bij de Reclassering Nederland, in 6 gevallen bij Bureau Jeugdzorg en in 6 gevallen bij de William Schrikkergroep.

o Huisvesting:

23 van de 25 jongeren hebben huisvesting. Van deze 23 jongeren woont er één in een gesloten jeugdzorginstelling. Twee jongeren hebben te maken met een instabiele woonsituatie. De gemeente werkt samen met woningbouwcorporatie Ymere en Stichting Kontext aan een korte termijn oplossing om geschikte huisvesting voor deze twee jongens te vinden. Vooralsnog is er nog geen definitieve oplossing gevonden. De gemeente gaat met woningbouwcorporaties in gesprek om te komen tot een structurele, lange termijn oplossing voor huisvestingsproblematiek van specifieke, kwetsbare doelgroepen.

o Dagbesteding (werk en/of opleiding):

Op dit moment hebben 12 jongeren géén dagbesteding. Daarvan krijgen 9 van de 12 jongeren ondersteuning bij het vinden van passende dagbesteding via de drie reclasseringsorganisaties en/of Stichting Kontext. De overige 3 leden krijgen geen ondersteuning hierbij, zij zitten niet in een verplicht kader en willen ook geen ondersteuning. Er zijn 13 jongeren die wel een vorm van dagbesteding hebben. Daarvan zijn er 10 jongeren die ingeschreven staan bij een school.



De gemeente Haarlem is inmiddels door verschillende instanties benaderd met ideeën over het opstarten van (nieuwe) leerwerktrajecten en andere vormen van dagbesteding, alsmede met ideeën over de vormgeving van coaches/buddy's die aan de 25 leden gekoppeld kunnen worden. Al deze initiatieven worden in nauwe samenwerking met de regisseur van de 25 leden getoetst, per jongere moet ook als het gaat om dagbesteding maatwerk worden geleverd.

o Inkomen:

Tien jongeren hebben geen inkomen. Van 2 jongeren is niet bekend of zij inkomsten hebben. Eén jongere heeft studiefinanciering. Zeven jongeren hebben een uitkering, waarvan 4 een Wajong-uitkering. Drie jongeren hebben inkomsten uit arbeid. In 4 gevallen is tot nu toe bekend dat er sprake is van schuldenproblematiek.

Met de middelen die de gemeente ter beschikking staan (zoals gesprekken, confrontatie, en de uitgangspunten en de regels die er voor alle uitkeringsgerechtigden zijn) is vastgesteld voor deze WWB-klanten dat zij recht hebben op een uitkering. De afdeling Sociale Zaken is intensief betrokken bij de aanpak van de criminele jeugdgroep. Op dossierniveau zijn er heldere afspraken gemaakt en vindt er informatie-uitwisseling en nauwe afstemming plaats. Voor wat betreft de Wajong-cliënten zijn er nog geen afspraken gemaakt met het UWV. Dit wordt nog nader vormgegeven.

o Politie- en justitiecontacten:

Zie pagina 2.

Er is een kleine groep van circa 4 personen die niet in een gedwongen kader zitten, niets willen en geen ondersteuning accepteren, dit terwijl zij zich erg negatief opstellen. De komende periode wordt op deze specifieke jongeren, onder regie van het Openbaar Ministerie, een repressief scenario opgesteld en het wordt het plan van aanpak verder aangescherpt.

V. Resultaten gezinsaanpak

Bij twee gezinnen (met in totaal 4 leden uit de Top 25) is er sprake van een integraal gezinsaanpak, waardoor het net rondom deze 2 gezinnen sluitend wordt c.q. is gemaakt.

Gezinsgericht werken is voor met name de reclasseringsorganisaties niet altijd mogelijk. De expertise van reclasseringsorganisaties is gelegen in de begeleiding van de ondertoezichtgestelde ter voorkoming van recidive. Reclasseringsmedewerkers hebben geen ruimte en/of expertise om gezinsleden van een ondertoezichtgestelde te begeleiden en een plan van aanpak op te zetten op het hele gezin. De reclasseringsorganisaties willen wel kijken waar er ruimte ligt en afspreken dat indien er sprake is van zorg of problematiek binnen een gezin, dat het gezin wordt doorverwezen naar de juiste zorg- en/of hulpverlening. De reclasseringsorganisaties werken hiertoe een verbetervoorstel uit, aangezien deze kwestie bij meerdere gemeenten speelt.

De komende periode worden alle plannen van aanpak inzake de integrale gezinsaanpak onder de loep genomen en zo veel mogelijk verrijkt. Per dossier moet worden gekeken waar ruimte is voor gezinsregie en/of zorgcoördinatie.



VI. Resultaten groepsgerichte aanpak

De inzet van een gebiedsverbod ex artikel 172a Gemeentewet op de criminele jeugdgroep en circa 85 leden rondom deze groep (schil eromheen) is tot nu toe nog niet mogelijk gebleken, aangezien er onvoldoende aanknopingspunten zijn. Mocht in de toekomst sprake zijn van nieuwe omstandigheden, dan wordt per casus wederom getoetst in hoeverre toepassing van artikel 172a Gemeentewet mogelijk is.

Een onderdeel van de reguliere groepsaanpak (met een focus op de schil rondom de harde kern criminele jeugdgroep heen) betreft de inzet van integrale handhavers van de afdeling Handhaving Openbare Omgeving, de inzet van veldwerkers van Streetcornerwork, de inzet van wijkagenten en de inzet van ambulante jongerenwerkers c.q. activiteiten in jongerencentra.

Veldwerkers van Streetcornerwork en jongerenwerkers van DOCK en Youth For Christ bieden door middel van activiteiten een alternatief voor negatief groepsgedrag voor de schil om de criminele jeugdgroep heen (bijv. Project Jong Leiderschap, activiteiten vanuit de Buurtbox etc.).

Op dit moment kan echter nog niet worden aangegeven of deze inzet en deze activiteiten geleid hebben tot minder overlast en/of criminaliteit in Schalkwijk.

VII. Resultaten domeingerichte aanpak

Begin juni 2013 heb ik een bezoek gebracht aan Schalkwijk, en gesproken met ondernemers en beveiligers van het winkelcentrum Schalkwijk. Tevens heb ik in Schalkwijk een rondgang gemaakt met een aantal veldwerkers van Streetcornerwork en heb ik met een aantal leden uit de criminele jeugdgroep en hun ouders gesproken.

In het Molenburgpark is een plek (dug-out) voor jongeren gecreëerd. Zo kunnen jongeren die overlastgevend of hinderlijk aanwezig zijn bij het winkelcentrum Schalkwijk naar deze plek worden geleid.

Er is een voetbalkooi geplaatst bij de Rudolf Steinerflat. Vooral jonge kinderen hingen hier in de portieken. Jongeren worden door jongerenwerkers naar de voetbalkooi voor activiteiten geleid.

De maatregelen die vanuit Samen Veilig Ondernemen Winkelcentrum Schalkwijk worden genomen betreffen vooral regulier onderhoud om het winkelcentrum Schalkwijk schoon, heel en veilig te houden. Deze maatregelen worden gecontinueerd en daar waar nodig aangescherpt.

In het 4^e kwartaal 2013 worden in nauwe samenwerking met de politie en de woningbouwcorporaties 4 informatieavonden over woninginbraakpreventie georganiseerd in de Molenwijk, Europawijk, Boerhaavewijk en Meerwijk. De 1^e informatieavond heeft inmiddels plaatsgevonden en was een groot succes. Circa 150 deelnemers kregen adviezen over wat zij zelf kunnen doen om woninginbraken te voorkomen en de gelegenheid om zich aan te melden voor Burgernet.



Haarlem

6

VIII. Aandachtspunten 4^e kwartaal 2013

De komende periode wordt ingezet op de verdere verrijking en aanscherping van de 25 plannen van aanpak, op het individu en op het gezin. De gezinsgerichte aanpak moet verder vorm krijgen zodat broertjes, zusjes en/of ouders een beter toekomstperspectief kan worden geboden. Tot slot moet onder regie van het Openbaar Ministerie intensiever worden ingezet op de jongeren die niet in een gedwongen kader zitten en geen ondersteuning willen.

In de bijlage bij deze brief stuur ik u tevens mijn reactie op de berichtgeving op www.dichtbij.nl waarin ik in ga op reacties van Haarlemmers naar aanleiding van een aantal incidenten in Haarlem.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

De burgemeester,

Mr. B.B. Schneiders



Haarlem

7

Bijlage: reactie burgemeester Haarlem n.a.v. berichtgeving www.dichtbij.nl

HAARLEM - Na een ingezonden brief en een aantal reacties op dichtbij over het veiligheidsgevoel van de inwoners na meerdere geweldsdelicten, reageert burgemeester Bernt Schneiders met een brief.

Beste Haarlemmers,

Natuurlijk ben ik minstens zo verontwaardigd over deze laffe daden als alle andere Haarlemmers en ik het zeer met de slachtoffers te doen. De rode draad in de reacties is dat er niets aan veiligheid in Haarlem wordt gedaan. Dat is niet zo.

Onze politiemensen doen hun uiterste best om Haarlem veilig te maken en te houden. Als zij criminelen en crimineeltjes oppakken worden ze overgedragen aan het openbaar ministerie waarna de officier van justitie een straf eis en de rechter veroordeelt. Helaas is de effectiviteit van straffen niet erg hoog. Want juist bij jongeren zie je dat velen weinig van een straf leren en na een tijdje vastgezet te hebben hetzelfde gedrag herhalen. Of zwaarder straffen een oplossing is weet ik niet. Dat is ook niet aan mij. Dat is aan de rechter. En de hoogte van de straffen worden in Den Haag vastgesteld.

Specifiek in Schalkwijk zijn we bezig met de aanpak van een criminele jeugdgroep die uit 25 jongeren bestaat. Deze jongens hebben allemaal politie en justitie contacten. De meesten hebben al vast gezeten. Door hen bovenop de huid te zitten en door elke week per persoon te bekijken wat er met die persoon moet gebeuren (straf, school, hulp) lijken we stap voor stap vorderingen te maken. Van deze groep heeft een groot aantal de laatste maanden geen politiecontacten meer gehad.

Een kleine minderheid is onverbeterlijk en daarvoor is alleen langdurige opsluiting ter bescherming van de maatschappij de aangewezen weg. Doordat het met de meesten uit die groep van 25 beter gaat kan de aandacht verlegd worden naar weer nieuwe klanten. Verder zijn er specifieke programma's om het uitgaansgeweld in de binnenstad te beteugelen en om overvallen en winkeldiefstallen tegen te gaan.

In vergelijking met andere provinciehoofdsteden is Haarlem nog relatief veilig. Maar dat betekent zeker niet dat we het rustig aan zouden kunnen doen. Dus nogmaals; de incidenten en misdragingen in het weekend gaan alle perken te buiten en politie en justitie zetten alles op alles om de daders te pakken te krijgen en hen achter slot en grendel te zetten..

Met vriendelijke groet

mr. B.B.Schneiders
burgemeester